

Joost Groeneveld

'Plus ultra' (nog meer, nog verder)

Een columnist is iemand die columns schrijft. Dat zijn korte stukjes proza, waarin de auteur spits en uitdagend zijn mening ventileert. In tijden dat de boekdruk-kunst nog niet bestond, was de hofnar degene die ongestraft zijn vorst de waarheid mocht en moest meedelen. Nooit was de vorst zijn eigen hofnar. Bezien in dit licht is het een tikkeltje vreemd dat de voorzitter van het Koninklijk NIVRA zijn eigen columns schrijft. Vanaf 10 februari 2010 gaan die naar zijn zeggen over zaken waar het NIVRA mee doende is. Vanaf dan 'dus steeds enkele hoogtepunten'. Zowel het een als het ander baart me inmiddels zorgen. Berichten vanuit de beroepsorganisatie zullen niet erg spits en uitdagend zijn. Ook zie ik geen hoogtepunten. De voorzitter schrijft over de noodzaak van accountantscontrole (staat voor hem buiten kijf), de maatschappelijke positie van het accountantsberoep (nog steeds sterk), de meerwaarde van de accountantsverklaring en de audit-functie (die ondernemingen en hun stakeholders wel degelijk zien), respectievelijk onze toegevoegde waarde. Ernstig is dat het steeds een verweer is tegen beweringen van het tegendeel. Zo wordt het niet veel meer dan een welles-nietes. Misschien daarom heeft het NIVRA een enquête opgezet in samenwerking met de VBA en Eumedion. Die geeft een vergelijkbaar beeld: wel degelijk. Maar sinds de enquête-uitslag van het NIVRA-onderzoek naar bezwaren tegen de fusie met NOvAA, is mijn vertrouwen in zulke interpretaties van uitkomsten (on)aardig tanende. Het zijn niet alleen weerwoorden. Panacee tegen onze kwalen is dat we 'verantwoordelijkheid nemen'. We moeten 'durven' ... onze kwaliteit hoog houden ... open staan voor vernieuwing ... duidelijk communiceren. Zou dat de laatste tientallen jaren allemaal niet zijn gebeurd? Zijn de accountants van vóór 2010 een stel laffe, conservatieve, introverte, fluisterende, dolende, slappe navelstaarders, die voor hun verantwoordelijkheid weglopen? Nee, de voorzitter verbrandt niet de oude schepen. Natuurlijk kan de aloude accountantsverklaring niet worden gemist: kijk maar eens wat er gebeurt als die er niet is: 'Een bedrijf zonder zo'n verklaring wordt door de markt niet geaccepteerd'. Maar er is zoveel meer mogelijk. 'De oplossing voor het beroep ligt in de kracht van het collectief en het durven delen van relevante kennis en ervaring'. Om welk probleem gaat het dan eigenlijk? Dat accountants voor-

afgaand aan de crisis in hun verklaringen zo weinig van zich hebben laten horen? 'Goed nieuws is dat de geheimhoudingsplicht niet in de weg zit als het om het delen van informatie over risico's gaat'. Slaat die geheimhoudingsplicht dan alleen op kosten, opbrengsten en verlies of winst? Kunnen accountants de transacties van hun cliënten beoordelen in het kader van een verondersteld going concern? Zouden zij het aandurven om op grond van een risicoprofiel voor hun verklaring discontinuïteit aan de orde te stellen? Is dit wat de voorzitter bedoelt met verantwoordelijkheid nemen? Nee, hij beperkt de verantwoordelijkheid toch maar liever tot 'inventarisatie van latente risico's per bedrijfstak en die vervolgens te signaleren bij cliënten, branche- en marktpartijen, toezichthouders of de wetgever'. Het accountantsberoep, assuranceverlener bij uitstek, moet volgens de voorzitter verantwoordelijkheid nemen: als financieel manager voor de kwaliteit van de financiële en niet-financiële rapportages; als interne, overheids- of externe accountant voor het getrouwe beeld daarvan. Behalve dat hier het terrein van de niet-financiële informatie wordt geannexeerd ('precies die innovatie waar ik op doelde'), is dit geen nieuwe uitdaging. Moeten we daarom 'naast een signalerende rol ... als accountants onze competenties inzetten ten behoeve van economische stabiliteit en duurzaamheid'? Waarbij 'de beproefde normen en methoden niet altijd meer toereikend' zullen zijn. Waarbij de voorzitter een 'gezonde dosis professionele scepsis' essentieel acht: een 'stevige accountant, die duidelijk zijn/haar mening geeft en een spiegel voorhoudt'. En dan is er de vernieuwing. De niet-financiële informatie; het maatschappelijk verantwoorde ondernemen. Daar kunnen wij 'zekerheid toevoegen aan informatie. Wat te denken van bijvoorbeeld 'carbon assurance' ... assurance bij duurzaam ketenbeheer door steekproefsgewijze controle?' De voorzitter sluit niet uit dat dit allemaal 'enigszins idealistisch' overkomt, 'maar dat is het niet'. Was het maar waar. Ik zou zijn enthousiasme begrijpen. Maar hij meent wat hij, namens het NIVRA, schrijft. Zo maakt hij van de accountant een sta-in-de-weg, waar je niet omheen kunt, zo hard opgeblazen dat hij stram overeind staat. Maar het gaat toch om de inhoud? **An**

Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators B.V., Breda